

TRETS DIALECTALS RELACIONATS (FONÈTICA)

Sistema vocàlic tònic amb 7 sons	nord-occidental valencià central alguerès
Sistema vocàlic tònic amb 5 sons	rossellonès
Sistema vocàlic tònic amb 8 sons	balear
Sistema vocàlic àton amb 3 sons	rossellonès [i], [u], [ə] central [i], [u], [ə] balear [i], [u], [ə] alguerès [i], [u], [a]
Sistema vocàlic àton amb 5 sons	nord-occidental valencià
La xeix inicial o postconsonàntica es realitza africada: xarxa [tʃártʃa]	nord-occidental valencià
La xeix inicial o postconsonàntica es realitza fricativa: xarxa [ʃárʃə]	rossellonès Central Balear alguerès
[j] intervocàlica o final es realitza precedida de [j]: coix [kójj]	nord-occidental valencià
[j] intervocàlica o final es realitza no precedida de [j]: coix [kófj]	rossellonès central balear alguerès
Articulació labiodental de [v]: visita	valencià (tret de l'apitxat) balear alguerès

TRETS DIALECTALS RELACIONATS (FONÈTICA)

Pronunciació dels sons oclusius finals de camp, salt, difunt ...	valencià balear alguerès
Emmudiment dels grups -nt, -lt, i sovint -rt	Central Rossellonès Nord-occidental
Caiguda de la vocal neutra en mots esdrúixols acabats en -ia: família (famili)	rossellonès balear
Iodització (pas de ll>[j]) dels grups llatins C'L, G'L, LY: palla>paia, ull>ui	balear central (en algunes zones) nord-occidental
Tancament de [e] i [ə] en [i] per influència de palatal: genoll>ginoll	nord-occidental rossellonès
Pronúncia de la -r: cantar	valencià
Caiguda freqüent de la -d- intervocàlica: llauraor, mocaor, vesprà	valencià
g / j obrint síl·laba es pronuncia [dʒ] / [tʃ]: pujar (pu[dʒ]ar	valencià
o- inicial sovint en pronúncia [aw]: oliva ([aw]liva)	Nord-occidental
Palatalització del grup vocal+in: fenyà (feina), cunya (cuina)	nord-occidental
Es-/en- es pronuncien as-/an-: [a]ntendre, [a]spès	Nord-occidental
Lateral i nasal NO palatal en posició final: juny (jun), mirall (miral)	alguerès
-l- -d- intervocàliques esdevenen -r-: maró (meló), roró (rodó), vira (vida)	alguerès
-r- + consonant>-l-: barca (barca)	alguerès
No sona cap -r	balear
Grups gua/qua es redueixen a [go]/[ko]: aigua (aigo), llengua (llengo)	balear
o tònica sona [u]: fosc (f[u]sc), Canigó (Canig[u])	rossellonès
a pretònica + r desapareix: parell (prell)	rossellonès